

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: vedoucí práce

Autor/ka práce: Václav Čepelák

Název práce: Analýza biografických vyprávění pamětníků s užitím počítačové textové analýzy

Vedoucí práce: Martin Hájek

Oponent/tka:

Navržené hodnocení: výborně

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepte podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je definován v úvodní části (představení, zkoumání možností využití a kritické zhodnocení jedné specifické metody textové analýzy) a byl v diplomové práci naplněn. Práce je vhodně strukturována.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty? Autor využívá dostatečné množství relevantní literatury, z velké části zahraniční.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Vzhledem k povaze práce je zapotřebí rozlišit dva druhy zdrojů. Jedním zdrojem „dat“ byla literatura potřebná pro uvedení studované techniky textové analýzy do kontextu a její kritická analýza. Druhými daty byly orálněhistorické biografické rozhovory, resp. jejich přepisy, které poskytlo Centrum orální historie při Ústavu soudobých dějin AV ČR. V prvním případě považuji kvalitu dat za výbornou, autorovi se podařilo shromáždit dostatek literárních zdrojů pro kritické zhodnocení techniky spoluvýskytů, zejména ze statistického aspektu. Co se týče narativních dat pro sekundární analýzu, tak jejich „kvalita“ pro provedenou kvantitativní textovou analýzu je předmětem diplomové práce. Jak se ukázalo, tak vhodnými daty mohou být, pokud se výzkumné otázky postaví správným způsobem.

Studovaná technika sledování spoluvýskytů byla použita náležitým způsobem a kriticky posouzena.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Opět dvojnásobně. Vysoce hodnotím kvalitu argumentů vztahujících se ke zdůvodnění možností a limitů aplikace techniky sledování spoluvýskytů slov na sociologicky relevantní texty a textové korpusy. Určité výhrady mám k interpretaci zjištění z analýzy korpusu biografických rozhovorů. Například vytvoření klastrů v MDS grafu funkcionářů (obr. 7) a následný komentář „Body ve vizualizaci funkcionářů se rozpadají na čtyři viditelné skupiny slov“ považuji za neopodstatněný. Domnívám se, že z grafu je zřejmá pouze existence kompaktního jádra a ostatní body vytvářejí spíše sémanticky či přesněji diskurzivně ohraničené „výseče“ podobně jako v grafu disidentů. Rovněž tvrzení „Vysoká zaplněnost jádra vyprávění ukazuje na jeho vysokou strukturovanost.“ je neopodstatněné; kompaktní jádro znamená zpravidla vysokou frekvenci některých slov, nikoliv vysokou strukturovanost textů.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?
Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?
Výborná, práce má vynikající formální úroveň.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).
Rád bych pochválil perfektní grafické zpracování výsledků do přehledných tabulek a grafů.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.
Autor by se mohl vyjádřit k použitelnosti uvedené techniky k analýzám jiných žánrů či druhů textů. Např. institucionální dokumenty, polostrukturované rozhovory, otevřené odpovědi v dotaznících apod.

Celkové hodnocení práce:

*Práce splňuje všechny nároky na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako **výbornou**.*

Datum: 23.5.2012

Martin Hájek